

RECHTSPRAAK EUROPA

NIEUWSBRIEF VAN HET GERECHTSHOF AMSTERDAM no. 4
(april 2012)

IN ÉÉN [KLIK](#) VERBONDEN MET EUROPA

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de gerechtscoördinator Europees recht (GCE) van het gerechtshof Amsterdam. U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u hebt aangegeven deze te willen ontvangen of omdat iemand deze nieuwsbrief heeft doorgestuurd aan u.

De nieuwsbrief bevat een overzicht van de rechtspraak van het Gerecht en het Hof van Justitie van de EU (arresten en conclusies) en van het Europees Hof voor de rechten van de mens over de maand maart 2012.

De redactie stelt zo zorgvuldig mogelijk de gegevens voor deze nieuwsbrief samen. Zij aanvaardt echter geen aansprakelijkheid voor eventuele foutieve informatie noch voor het gebruik van deze informatie en eventuele nadelige gevolgen daarvan.

Kernredactie: [Marc de Werd](#) (GCE) en [Roel Andrea](#) (redactie-secretaris).

Copyright © 2012 MdW/gerechtshof Amsterdam – Verdere verspreiding voor niet-commercieel gebruik toegestaan mits met bronvermelding. Alle rechten overigens voorbehouden.

Volg rechtspraak EUROPA op twitter: [@rechtspraakEU](#)

INHOUDSOPGAVE

1. (GCE) BOZE BRITTEN IN BRIGHTON
2. RECHTSPRAAK EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS
  - RECHT OP LEVEN (ART. 2)
  - VERBOD VAN FOLTERING (ART. 3)
  - RECHT OP VRIJHEID EN VEILIGHEID (ART. 5)
  - RECHT OP EEN EERLIJK PROCES (ART. 6)
  - FAMILIELEVEN/PRIVACY (ART. 8)
  - VRIJHEID VAN MENINGSUITING (ART. 10)
  - BESCHERMING VAN EIGENDOM (ART. 1 EERSTE PROTOCOL)
  - RECHT OP VRIJE VERKIEZINGEN (ART. 3 EERSTE PROTOCOL)
  - INTERIM MEASURE
3. RECHTSPRAAK GERECHT EN HOF VAN JUSTITIE EUROPESE UNIE
  - CONSUMENTEN
  - DOUANE-UNIE
  - EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL
  - FISCALE BEPALINGEN
  - INDUSTRIEBELEID
  - INTELLECTUELE EIGENDOM
  - LANDBOUW
  - MEDEDINGING
  - MILIEU
  - OPENBAARHEID
  - RUIMTE VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID
  - SOCIALE POLITIEK
  - STEUNMAATREGELEN VAN DE STATEN
  - TOETREDING VAN NIEUWE STATEN
  - VERVOER
  - VOEDING
  - VREEMDELINGEN
  - VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN
  - VRIJ VERKEER VAN KAPITAAL
  - VRIJ VERKEER VAN PERSONEN
  - VRIJ VERRICHTEN VAN DIENSTEN
4. ARCHIEF NIEUWSBRIEVEN RECHTSPRAAK EUROPA

(GCE)

BOZE BRITTEN IN BRIGHTON

Naar aanleiding van EHRM Markin t. Rusland

Het zijn spannende dagen voor het Europese Hof voor de rechten van de mens. In diverse Europese landen groeit de irritatie over het kritische 'Straatsburg'. De Engelse badplaats 'Brighton' leent op dit moment zijn naam aan die oppositie. Daar wordt deze maand gesproken over de toekomst van het Hof. De Britse regering – gastvrouw - wil via de Raad van Europa een hervorming van het Hof bereiken. Subsidiariteit en een bredere *margin of appreciation* voor de lidstaten zijn de toverwoorden. Niet alleen om de toevloed aan zaken naar Straatsburg in te dammen, maar ook om de macht van het Hof zelf in te perken.

De kritiek is – grof vertaald - dat er harde en zachte grondrechten zijn, en dat Straatsburg zich moet beperken tot de categorie 'echte misdaden' van lidstaten jegens ingezetenen. Maar overigens kunnen de lidstaten het heel goed zelf af is de gedachte. 'Wij hebben nota bene zelf de Magna Carta uitgevonden', aldus premier Cameron. Met name zaken als verkiezingen voor Britse gedetineerden (Hirst), en het recente verbod van Straatsburg voor de Britse regering om een Al Qaeda-verdachte terug te sturen (Othman) hebben die onvrede gevoed.

Dit zijn geen nieuwe geluiden en ze zijn ook niet uniek voor het Verenigd Koninkrijk. Rusland, dat al jaren kritisch bejegend wordt door 'Straatsburg', wist lange tijd het Veertiende Protocol tegen te houden, dat de werkwijze van het Hof efficiënter moest maken. En wie herinnert zich niet in ons land de filippica van Thierry Baudet uit 2010 tegen het EHRM, recent nog eens herhaald door VVD-prominenten. Achtergrond van hun betooog: op dit moment laat het Nederlandse parlement teveel zijn oren hangen naar de oordelen van overijverige internationale en nationale rechters.

Tegen deze achtergrond springt het arrest-Konstantin Markin t. Rusland van 22 maart jl. er uit. Het ontbreken van ouderschapsverlof voor mannelijke militairen in Rusland is discriminatie in de zin van artikel 14 jo. 8 (familieleven) van het EVRM. 'Nu ook een papa-dag voor militairen' werd al giechelend getwitterd. Anderen houden hun hart vast. Maakt het EHRM zich niet extra kwetsbaar door juist nu de Russische strijdkrachten op de korrel te nemen?

Toch is die uitspraak een weloverwogen beslissing, gebaseerd op redelijke argumenten van de Grote Kamer, over een onderwerp dat in 2012 inhoudelijk nauwelijks opzienbarend mag worden genoemd: gelijke rechten voor mannen en vrouwen en het tegengaan van *gender* stereotypering. Maar in grote delen van Europa zijn dit nog steeds geen vanzelfsprekendheden. In reactie op het standpunt van de Russische regering overwoog het Hof:

“The Court concludes that the reference to the traditional distribution of gender roles in society cannot justify the exclusion of men, including servicemen, from the entitlement to parental leave. The Court agrees with the Chamber that gender stereotypes, such as the perception of women as primary child-carers and men as primary breadwinners, cannot, by themselves, be considered to amount to sufficient justification for a difference in treatment, any more than similar stereotypes based on race, origin, colour or sexual orientation.”

Voor de volledigheid – en daar ontbreekt het nogal eens aan in de discussie over ‘Straatsburg’ – is het nuttig om te zien dat afgelopen maand niet alleen ‘linkse hobby’s’ van het Hof de voorpagina’s in Europa haalden. Veelbesproken en gekritiseerd – juist omdat het EHRM een *te ruime* beoordelingsruimte aan de lidstaten liet – is bijvoorbeeld het arrest Gas en Dubois t. Frankrijk; het EVRM garandeert *geen* recht voor lesbiennes om elkaars kind te adopteren. ‘Kettling’ – het omsingelen en ophouden van demonstranten en omstanders door de politie – achtte het Hof in Austin t. VK *geen* vrijheidsbeneming. De uitgave van een drietal boeken was *niet* beledigend voor Roma (Aksu t. Turkije). Een bijzondere pensioenregeling voor Nazi-slachtoffers was *niet* discriminatoir (Raviv t. Oostenrijk), en de vaderschapsactie van een veronderstelde biologische vader mocht door de rechter worden geweigerd (Ahrens t. Duitsland).

Het kost dus weinig moeite om tussen zwart en wit in de Straatsburgse rechtspraak de grijstinten aan te wijzen. Helaas wordt de discussie over het EHRM nog te vaak naar aanleiding van incidenten gevoerd. Bij voorkeur binnen de 140 leestekens van een twitterbericht. Dat zijn er net genoeg voor een misverstand, maar veel te weinig voor een serieus debat over zo’n belangrijk onderwerp.

2. RECHTSPRAAK EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

RECHTSPRAAK

STRAATSBURG

(Uitspraken over z.g. repeterende rechtsvragen, over de overschrijding van de redelijke termijn van art. 6 EVRM en zaken die eindigen in billijke genoegdoening blijven veelal buiten beschouwing. Uitspraken worden drie maanden na de uitspraakdatum definitief tenzij intern appel wordt ingesteld bij de Grote Kamer van het Hof.)

RECHT OP LEVEN (ART. 2)

ARREST van 27 maart 2012, Inderbiyeva en Kadirova e.a. t. Rusland, persbericht - arrest - arrest

Dood van vier vrouwen in Tsjetsjenië onvoldoende onderzocht door justitiële autoriteiten

VERBOD VAN FOLTERING (ART. 3)

Arrest van 27 maart 2012, Mannai t. Italië - persbericht - arrest

Verwijdering van Islamitische fundamentalist naar Tunesië was in strijd met artikel 3 EVRM

The Court noted that Mr Mannai had been deported while the proceedings to contest the deportation order had been pending before the Benevento justice of the peace. With regard to the situation in Tunisia at the relevant time, the Court pointed out that the relevant international materials had documented numerous and regular cases of torture and ill-treatment of persons found guilty of or suspected of terrorist offences, and that the reports by the International Committee of the Red Cross on its visits to Tunisian places of detention spoke of a risk of treatment contrary to Article 3 of the Convention. This worrying situation had been confirmed by Amnesty International's 2008 report on Tunisia and by the United Nations Special Rapporteur. The Court accordingly considered that substantial grounds had been shown for concluding that Mr Mannai faced a real risk of being subjected to treatment contrary to Article 3 following his deportation to Tunisia. The enforcement of the order for his deportation to Tunisia had therefore breached Article 3.

ARREST – 20 maart 2012 – C.A.S. and C.S. t. Roemenië – persbericht – arrest

Roemeense autoriteiten hadden onderzoek moeten doen naar herhaaldelijke verkrachting van zevenjarige jongen en moeten zorgen voor psychologische begeleiding

ARREST van 15 maart 2012, Parascineti t. Roemenië, persbericht - arrest - signalering 1 – signalering 2

Verblijfsomstandigheden in Roemeens psychiatrisch ziekenhuis mensonterend

RECHT OP VRIJHEID EN VEILIGHEID (ART. 5)

ARREST van 15 maart 2012, Austin t. VK, Grote Kamer, persbericht - arrest - commentaar 1 – commentaar 2 - commentaar 3 – commentaar 4 - commentaar 5 – commentaar 6

Omsingeling en ophouding van demonstranten door politiekordon ('kettling') tijdens gewelddadige demonstratie was geen vrijheidsbeneming in de zin van artikel 5

The Court found that the cordon was imposed to isolate and contain a large crowd in dangerous and volatile conditions. Given the circumstances that had existed at Oxford Circus on 1 May 2011, an absolute cordon had been the least intrusive and most effective means available to the police to protect the public, both within and outside the cordon, from violence. In this context, the Court did not consider that the putting in place of the cordon had amounted to a "deprivation of liberty". Indeed, the applicants had not contended that, when it was first imposed, those within the cordon had been immediately deprived of their liberty. Furthermore, the Court was unable to identify a moment when the containment could be considered to have changed from what had been, at most, a restriction on freedom of movement, to a deprivation of liberty. It was striking that some five minutes after an absolute cordon had been imposed, the police had been planning to start a controlled dispersal. Shortly afterwards, and fairly frequently thereafter, the police had made further attempts to start dispersing people and had kept the situation under permanent close review. As the same dangerous conditions at the origin of the absolute cordon had continued to exist throughout the afternoon and early evening, the Court found that the people within the cordon had not been deprived of their liberty within the meaning of Article 5 § 1. Notwithstanding the above finding, the Court emphasised the fundamental importance of freedom of expression and assembly in all democratic societies and underlined that national authorities should not use measures of crowd control to stifle or discourage protest, but rather only when necessary to prevent serious injury or damage. Since Article 5 did not apply, the Court held – by 14 votes to three - that there had been no violation of that provision.

"This judgment in favour of kettling is a missed opportunity. The European court of human rights had a chance to strengthen the right to protest. Instead, it set a dangerous precedent." [The Guardian](#)

"Dans l'affaire Austin et autres, il semble que la juridiction strasbourgeoise ait cédé beaucoup trop de terrain conventionnel, jusqu'à remettre en cause l'une des clefs de voûte de sa

jurisprudence dédiée à la protection du droit à la liberté et à la sûreté. Est-il vraiment besoin de préciser que ceci est fortement regrettable et inquiétant ?" [CPDH](#)

RECHT OP EEN EERLIJK PROCES (ART. 6)

ARREST – 20 maart 2012 – Serrano Contreras t. Spanje – persbericht – arrest - commentaar

Verdachte werd niet gehoord door Spaanse hoger beroepsrechter die tot een ander feitelijk oordeel kwam dan de lagere rechter. Schending artikel 6 EVRM

The Court noted that the Supreme Court had undertaken a fresh legal assessment of Mr Serrano Contreras's role in the sales operations of the seeds in question, separately from the examination undertaken by the Audiencia Provincial. This new assessment had led to his conviction for fraud and for forgery of a commercial document. The Supreme Court had reached that decision without hearing the accused and the latter had not had an opportunity to submit to the court his reasons for denying that he had been aware of the unlawful nature of the commercial operation and had intended to commit fraud. As there had been no public hearing before the Supreme Court, the accused had not been able to give evidence in person on a question of fact that was decisive for the assessment of his guilt. Mr Serrano Contreras had been denied his right to defend himself in adversarial proceedings. Accordingly, the Court concluded that there had been a violation of Article 6 § 1 regarding the accused's right to a fair trial.

"The finding of a violation in the case of Serrano Contreras appears entirely consistent with this framework: the chamber focused on the fact that the evidence was decisive for his guilt, but it is also difficult to see why it was necessary to prevent him from being present to hear and refute the new evidence in person, nor is there any indication that there were adequate procedural safeguards. The right to a fair trial must be respected at all stages of the proceedings. The Justice Initiative works extensively on the rights of persons in the pre-trial phase, including the right of all persons to effective legal assistance from the earliest stages of the investigation. This case is a reminder that while we must ensure that the right to a fair trial extends to protect those under investigation, it must also extend to protect persons in criminal appeals." [Ben Batros](#)

ARREST – 20 maart 2012 – Ümmühan Kaplan t. Turkije – persbericht – arrest

Pilot-project in Turkije om lange duur rechterlijke procedures in Turkije terug te dringen

The Court had already found in numerous cases that the length of proceedings in Turkey – in administrative, civil, criminal and commercial cases and before the employment and land tribunals – was excessive. The Court reiterated that States should organise their courts in such a way as to administer justice without delays which might jeopardise its effectiveness and credibility. For several years, there had been repeated violations of Article 6 § 1 in Turkey, amounting to a structural and systemic problem with the legal system. As the Government had not provided any evidence that would lead to a different conclusion in the present case, the Court held that there had been a violation of Article 6 § 1.

ARREST – 8 maart 2012 – Cadène v. Frankrijk – persbericht – arrest & 8 maart 2012 – Célice v. Frankrijk – persbericht – arrest

Geen beroep op een rechter mogelijk tegen OM-beschikking. Schending van artikel 6 EVRM

ARREST – 6 maart 2012 – Gagliano Giorgi t. Italië – persbericht – arrest

Ontvankelijkheidscriterium "significant disadvantage" voor het eerst toegepast in strafzaak

BESLISSING, 6 maart 2012, Tripon t. Roemenië – persbericht – beslissing

Ontslag van douanebeambte in verband met diens afwezigheid als gevolg van voorarrest niet in strijd met EVRM

Having regard to all the evidence in its possession, the Court considered that the decision to dismiss Mr Tripon, taken by his employer in accordance with the national legislation, did not amount to an infringement of his right to be presumed innocent. As it likewise found no evidence of a violation of the other rights and freedoms protected by the Convention, the Court declared Mr Tripon's application inadmissible.

OPVOLGENDE ARRESTEN:

Belemmeringen horen getuige in strafproces – sole and decisive rule (Al-Khawaja en Tahery) Karpenko t. Rusland

71. However, the Court has never limited its analysis to the mere finding that a case falls under one of those exceptions. If the respondent Government relied in its arguments on one of these exceptional situations and the Court established that the conviction was based solely or to a decisive extent upon the untested witness statement, it proceeded in three steps. It commenced the review with an examination of the reasons invoked as an exception and determined whether they had actually existed and whether they had been subject to thorough examination by the national authorities. The Court then considered whether the restrictions on the defence rights had been kept to a very minimum, and whether they had been strictly necessary in order to satisfy a legitimate aim. The final step in the Court's review was an examination of whether the shortcomings in safeguarding the rights of the defence were adequately compensated for (see Al-Khawaja and Tahery, cited above, § 152).

FAMILIELEVEN/PRIVACY (ART. 8)

ARREST – 22 maart 2012 – Markin t. Rusland – **Grote Kamer – persbericht – arrest – commentaar 1 – commentaar 2**

Ook mannelijke militairen in Rusland hebben recht op ouderschapsverlof

Looking at the situation across the Convention States, the Court noted that in the majority of European countries, including Russia itself, the laws allowed civilian men and women alike to take parental leave. In addition, in a significant number of States both servicemen and servicewomen were entitled to parental leave. Consequently, that showed that contemporary European societies had moved towards a more equal sharing between men and women of the responsibility for the upbringing of their children. Furthermore, the Court did not accept that the difference in treatment of servicemen and service women was explained by a positive discrimination in favour of women. In fact, the Court found, such a different treatment had the effect of perpetuating gender stereotypes and was disadvantageous both to women's careers and to men's family life. Similarly, the difference in treatment could not be justified by reference to prevailing traditions. Nor was the Court persuaded that extending parental leave to servicemen would have a negative effect on the fighting power and operational effectiveness of the armed forces. The Russian authorities had not made any expert study or research to evaluate the number of servicemen who would be able or willing to take three years' parental leave in order to assess how that could affect the operational effectiveness of the army.

ARREST – 22 maart 2012 – Ahrens t. Duitsland – persbericht – arrest & 22 maart 2012 – Kautzor t. Duitsland – persbericht – arrest – commentaar 1 – commentaar 2

Twee zaken waarin rechter vaderschapsactie van veronderstelde biologische vader weigerde in stand gelaten. Geen schending recht op familielevens

In both cases, the Court found that the German courts' decision to reject the applicants' request to legally establish paternity of their respective biological child and presumed biological child interfered with their right to respect for their private life under Article 8. At the same time, the Court found that those decisions did not amount to an interference with their family life for the purpose of Article 8, as there had never been any close personal relationship between the applicants and the respective children.

ARREST van 15 maart 2012, Gas en Dubois t. Frankrijk, [persbericht](#) - [arrest](#) - [commentaar 1](#) - [commentaar 2](#) - [commentaar 3](#) - [commentaar 4](#) - [commentaar 5](#) - [commentaar 6](#) – [commentaar 7](#)

Gelijkgeslachtelijke relatie. Geen recht om kind van partner te adopteren. Geen schending recht op familieleven

The Court reiterated that the European Convention on Human Rights did not require member States' Governments to grant same-sex couples access to marriage⁵. If a State chose to provide same-sex couples with an alternative means of recognition, it enjoyed a certain margin of appreciation regarding the exact status conferred. As to unmarried couples, the Court stressed that opposite-sex couples who had entered into a civil partnership were likewise prohibited from obtaining a simple adoption order. It therefore saw no evidence of a difference in treatment based on the applicants' sexual orientation. In reply to the applicants' argument that opposite-sex couples in a civil partnership could circumvent the aforementioned prohibition by marrying, the Court reiterated its findings regarding access to marriage for same-sex couples. The Court therefore held that there had been no violation of Article 14 taken in conjunction with Article 8.

"En tout état de cause et à n'en pas douter, l'issue de l'affaire Gas et Dubois c. France ne manquera pas d'illustrer à nouveau une dialectique strasbourgeoise récurrente, si ce n'est constante : entre audace et prudence." CPDH

"La décision intervient au moment où les droits des homosexuels sont au cœur du débat électoral. Tous les partis de gauche promettent l'ouverture du mariage et de l'adoption aux homosexuels. M. Bayrou est aussi favorable à l'adoption, et à une union civile comparable au mariage. Nicolas Sarkozy, en revanche, propose le statu quo. "Si les citoyens hétérosexuels et homosexuels veulent une véritable égalité, il faut un changement de législation, donc qu'ils votent à gauche", conclut Me Mecary." le Monde

"Dans son arrêt Gas et Dubois c. France et face à ce « pourquoi » retentissant, la Cour européenne des droits de l'homme oscille entre deux attitudes : soit le mutisme, soit la dissimulation derrière la vaste liberté concédée aux États. Dans les deux cas – et même en tenant compte de la nécessaire marge nationale d'appréciation –, qu'il nous soit permis de penser que cette réaction de la juridiction strasbourgeoise n'a pas été à la hauteur des enjeux et de son propre héritage jurisprudentiel." Nicolas Hervieu

ARREST van 15 maart 2012, Aksu t. Turkije, Grote Kamer, persbericht - arrest - commentaar - commentaar 2

Door Turkse overheid gesubsidieerd boek en twee woordenboeken waren niet beledigend voor Roma

As concerned the book, the Court found that the domestic courts' conclusions – that the book, based on scientific research, had neither been an insult to nor an attack on Roma identity – had been reasonable. Written by an academic, whose research and publications should only be restricted after the most careful consideration, the book should be taken as a whole. The author had not made any negative remarks about the Roma in general, only referring to certain – not all – members of the Roma community's involvement in illegal activities. In the preface, introduction and conclusion, the author had emphasised his intention to shed light on the unknown world of the Turkish Roma community, which had been ostracised and vilified on account of prejudice. Furthermore, the author had explained his method of research which had involved living with the Roma community and collecting information from them, the local authorities and the police.

As concerned the dictionaries it would have been preferable to label the second meaning of the word "Gypsy" as "pejorative" or "insulting" rather than "metaphorical". Such a precaution would also have been in line with a general policy recommendation by the Council of Europe's European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) on combating racism and racial discrimination through education, notably by promoting critical thinking among pupils and equipping them with the necessary skills to react to stereotypes. However, this alone was insufficient for the Court to override the domestic courts' view on the case. Indeed, the dictionary for pupils was not actually a school textbook and was not distributed to schools or recommended by the Ministry of Education as part of the school curriculum.

"I think this judgment deserves to be noted because – as far as I know – it is the first judgment of the European Court in which it explicitly stated that the right to respect for private life (Article 8 ECHR) implies positive obligations of the State to protect individuals belonging to ethnic minorities against negative stereotyping." [Theo Rosier](#)

"My overall impression is that the judges pre-agreed on the outcome – no violation of the Convention – and then tried to find the easiest way of reaching that outcome. Regrettably, the result is that the Court declines to make a proper discrimination-analysis and opts to cast the case as one concerning positive obligations. Still, this Grand Chamber judgment accomplishes something of crucial importance: it recognizes negative stereotyping as a human rights issue." [Alexandra Timmer](#)

VRIJHEID VAN MENINGSUITING (ART. 10)

BESLISSING van 13 MAART 2012, Axel Springer AG t. Duitsland, persbericht - arrest

Toelatingscriteria voor verslaggevers bij rechtszitting kinderrechter. Keuze at random is niet in strijd met artikel 10 EVRM

The Court observed that the restriction on the number of places, and hence the possibility that some journalists might not be admitted, had pursued the legitimate aim of protecting the interests of the defendants, who had been juveniles at the time of some of the alleged offences. As to whether the means employed had been reasonably proportionate to the aim pursued, the Court pointed out that the process of selection by lot had been incapable of favouring a particular press representative over any other. This method had ensured that all interested journalists had equal access to the neutral process of allocating the available places.

BESCHERMING VAN EIGENDOM (ART. 1 EERSTE PROTOCOL)

ARREST van 13 maart 2012, Raviv t. Oostenrijk, persbericht - arrest

Bijzondere pensioenregeling voor Nazi-slachtoffers in Oostenrijk is niet discriminatoir in de zin van artikel 14 van het EVRM

The Court noted that the General Social Security Act created a special regime for victims of National Socialist persecution, aimed at eliminating disadvantages in social security law suffered by this group. That special regime made exceptions from the basic principles of Austrian social security law and applied a distinct set of rules to them. While as a general rule affiliation to the old-age pension system was linked to employment in Austria and was based on the compulsory payment of contributions, persons who fell under the special regime could become eligible for an old-age pension by paying retroactive contributions on a voluntary basis. Having regard to the possibility of accumulating insurance months without being employed in Austria, the voluntary nature of the insurance and the application of preferential rates, the Court considered that persons like Ms Raviv who were covered by the special regime were not in a relevantly similar situation to persons who had made regular contributions to the old-age pension system on the basis of their employment in Austria. Consequently, no issue of discrimination under Article 14 taken in conjunction with Article 1 of Protocol No. 1 arose on account of the fact that periods of child-care spent abroad were not counted as substitute periods. The Court therefore concluded that there had been no violation of Article 14 in conjunction with Article 1 of Protocol No. 1.

BESLISSING, 6 maart 2012, Lanchava e.a. t. Georgië, persbericht - beslissing

EVRM waarborgt geen terugkooprecht van Sovjet roebels in euro's uit depot in Georgië

More than 15 years after depositing Soviet roubles with the State, following a period of significant financial and economic changes in Georgia, the applicants had attempted to retrieve, in Euros, their depreciated housing deposits, making their calculations according to the current real property prices. They in fact wished to recover the purchasing power of their initial deposits. The Court reiterated however that Article 1 of Protocol No. 1 did not guarantee the right to protection of purchasing power of monetary deposits from inflation or financial crises. The applicants could not argue that, according to the provisions of the Georgian Act on State Debt, a specific sum of money could qualify as their "existing possessions", or that they had a "legitimate expectation" to claim one. Indeed, the relevant Article of the Act on State Debt did not mention any precise legal rules on complex financial calculations such as indexation adjustment or currency conversion, nor had the ministerial Commission provided such rules. The Court consequently decided to reject the application and declared it inadmissible.

RECHT OP VRIJE VERKIEZINGEN (ART. 3 EERSTE PROTOCOL)

ARREST van 15 maart 2012, Sitaropoulos en Giakoumopoulos t. Griekenland, **Grote Kamer, persbericht - arrest – commentaar 1 – commentaar 2**

Het EVRM verplicht niet tot de mogelijkheid voor Griekse expats om bij verkiezingen vanuit het buitenland in Griekenland te stemmen.

The Court noted that neither the relevant international and regional law nor the varying practices of the member States in this sphere revealed any obligation or consensus which would require States to make arrangements for the exercise of voting rights by citizens living abroad. While the Council of Europe had invited member States to enable their citizens living abroad to participate to the fullest extent possible in the electoral process, the Venice Commission had taken the view that facilitating the exercise of the right in question was desirable but not mandatory for

States. The Court observed that, while the great majority of Council of Europe member States allowed their citizens to vote from abroad, some did not. Furthermore, in those member States that did allow voting from abroad, the practical arrangements took a variety of forms.

INTERIM MEASURE

Interim measure van 16 maart 2012, Tymoshenko t. Oekraïne, persbericht - achtergrond

Hof verzoekt Oekraïense autoriteiten om adequate medische verzorging voor oud-president Tymoshenko

3. RECHTSPRAAK GERECHT EN HOF VAN JUSTITIE EUROPESE UNIE

RECHTSPRAAK

LUXEMBURG

BELANGEN VAN DE EUROPESE UNIE

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak C-564/10 – Pfeifer & Langen – arrest

Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 – Bescherming van financiële belangen van Europese Unie – Artikelen 3 en 4 – Administratieve maatregelen – Terugvordering van wederrechtelijk ontvangen voordelen – Op grond van nationaal recht verschuldigde compenserende rente en vertragingsrente – Toepassing van verjaringsregels van verordening nr. 2988/95 op terugvordering van deze vertragingsrente – Dies a quo van verjaring – Begrip ‚opschorting‘ – Begrip ‚stuiting‘

CONSUMENTEN

ARREST – 15 maart 2012 – Zaak C-435/10 – Pereničová en Perenič – persbericht – arrest - commentaar

Consumentenbescherming – Overeenkomst inzake consumentenkrediet – Onjuiste opgave werkelijk jaarlijks rentepercentage – Gevolgen van oneerlijke handelspraktijken en oneerlijke bedingen voor geldigheid overeenkomst in haar geheel

“Summing up, indicating in a consumer credit contract a yearly interest rate that is lower than the factual one constitutes an unfair commercial practice. It doesn't automatically mean that such a provision in the contract should be considered unfair, but this assessment should be taken into account by the national court when it conducts the unfairness test (as a circumstance attending the conclusion of the contract).” [Joasia Luzak](#)

CONCLUSIE – 6 maart 2012 – Zaak C-49/11 – Content Services – conclusie

Consumentenbescherming – Op afstand gesloten overeenkomsten – Richtlijn 97/7/EG – Artikel 5 – Informatie die consument moet ‚ontvangen‘ op ‚duurzame drager‘ – Op website beschikbare en via hyperlink voor consument toegankelijke informatie

ARREST – 1 maart 2012 – Zaak C-166/11 – González Alonso – arrest

Consumentenbescherming – Buiten verkoopruimten gesloten overeenkomsten – Richtlijn 85/577/EEG – Werkingsfeer – Uitsluiting – Unit-linked verzekeringsovereenkomsten

DOUANE-UNIE

ARREST – 22 maart 2012 – Zaak C-506/09 P – Portugal / Transn utica – persbericht – arrest

Hogere voorziening – Douane-unie – Verordeningen (EEG) nr. 2913/92 en (EEG) nr. 2454/93 – Kwijtschelding van invoerrechten – Voor derde landen bestemde ladingen tabak en ethylalcohol – Fraude door werknemer van belastingplichtige vennootschap

Gebrek aan zorgvuldigheid van de nationale douaneautoriteiten kan een bijzondere situatie doen ontstaan die kwijtschelding van een douaneschuld rechtvaardigt. Dit is het geval wanneer die autoriteiten onvoldoende zekerheid aanvaarden ter dekking van de douaneschuld die voortvloeit uit een geheel van verrichtingen inzake extern communautair douanevervoer.

CONCLUSIE – 8 maart 2012 – Zaak C-262/10 – D hler Neuenkirchen – conclusie

Communautair douanewetboek – Regeling actieve veredeling – Schorsingssysteem – Verordening (EEG) nr. 2913/92 – Artikel 204 – Ontstaan van douaneschuld bij invoer op grond van niet voldoen aan een verplichting – Niet-indiening van aanzuiveringsafrekening binnen voorgeschreven termijn

CONCLUSIE – 8 maart 2012 – Zaak C-28/11 – Eurogate Distribution – conclusie

Communautair douanewetboek – Douane-entrepot – Verordening (EEG) nr. 2913/92 – Artikel 204 – Ontstaan van douaneschuld door niet-nakoming van verplichting – Te late inschrijving in voorraadadministratie

EUROPEES AANHODINGSBEVEL

CONCLUSIE – 20 maart 2012 – Zaak C-42/11 – Lopes Da Silva Jorge – conclusie

Politi le en justiti le samenwerking in strafzaken – Kaderbesluit betreffende Europees aanhoudingsbevel en procedures van overlevering tussen lidstaten – Wetgeving van lidstaat die mogelijkheid tot weigering van tenuitvoerlegging van Europees aanhoudingsbevel beperkt tot geval dat de gezochte personen de nationaliteit van deze staat bezitten – Discriminatie op grond van nationaliteit

A-G: Het in artikel 18 VWEU neergelegde non-discriminatiebeginsel verzet zich tegen een nationale regeling als aan de orde in het hoofdgeding, die de mogelijkheid tot weigering van de tenuitvoerlegging van het Europese aanhoudingsbevel dat is uitgevaardigd met het oog op de tenuitvoerlegging van een straf, beperkt tot het

geval dat de gezochte persoon de Franse nationaliteit bezit en de bevoegde Franse autoriteiten zich ertoe verbinden tot deze tenuitvoerlegging over te gaan.

FISCALE BEPALINGEN

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak C-414/10 – Véleclair – arrest

Btw – Zesde richtlijn – Artikel 17, lid 2, sub b – Belastingheffing over uit derde land ingevoerd product – Nationale regeling – Recht op aftrek van btw bij invoer – Voorwaarde – Daadwerkelijke betaling van btw door belastingplichtige

Hof: Artikel 17, lid 2, sub b, van de Zesde richtlijn (77/388/EEG) van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting – Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag, moet in die zin worden uitgelegd dat het een lidstaat niet toestaat het recht op aftrek van de btw bij invoer afhankelijk te stellen van de daadwerkelijke voorafgaande betaling van die belasting door de belastingplichtige wanneer laatstgenoemde tevens de houder is van het recht op aftrek.

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak C-417/10 – 3M Italia – persbericht – arrest

Directe belastingen – Beëindiging van procedures aanhangig voor gerecht dat in laatste instantie uitspraak doet in belastingzaken – Rechtsmisbruik – Artikel 4, lid 3, VEU – Door Verdrag gewaarborgde vrijheden – Beginsel van non-discriminatie – Staatssteun – Verplichting daadwerkelijke toepassing van Unierecht te waarborgen

Hof: Het recht van de Unie, inzonderheid het beginsel van het verbod van rechtsmisbruik, artikel 4, lid 3, VEU, de door het VWEU gewaarborgde vrijheden, het beginsel van non-discriminatie, de regels inzake staatssteun en de verplichting, de daadwerkelijke toepassing van het recht van de Unie te waarborgen, moet aldus worden uitgelegd dat het er niet aan in de weg staat dat in een zaak als die in het hoofdgeding, betreffende directe belastingen, een nationale bepaling wordt toegepast op grond waarvan procedures die aanhangig zijn voor een gerecht dat in laatste instantie uitspraak doet in belastingzaken, worden beëindigd tegen betaling van een bedrag ter hoogte van 5 % van het in geding zijnde bedrag, wanneer die procedures zijn aangevangen met een beroep dat meer dan tien jaar voor de inwerkingtreding van die bepaling in eerste aanleg is ingesteld en de belastingdienst in eerste en in tweede aanleg in het ongelijk is gesteld.

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak C-500/10 – Belvedere Costruzioni – persbericht – arrest

Fiscale bepalingen – Btw – Artikel 4, lid 3, VEU – Zesde richtlijn – Artikelen 2 en 22 – Automatische beëindiging van procedures aanhangig bij belastingrechter in derde aanleg

Hof: Artikel 4, lid 3, VEU en de artikelen 2 en 22 van de Zesde richtlijn (77/388/EEG) van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting – Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag, moeten aldus worden uitgelegd dat zij er niet aan in de weg staan dat op het gebied van de belasting over de toegevoegde waarde een uitzonderlijke nationale bepaling, zoals die aan de orde in het hoofdgeding, wordt toegepast op grond waarvan procedures die aanhangig zijn voor een belastinggerecht in derde aanleg automatisch worden beëindigd wanneer die procedures zijn aangevangen met een beroep dat meer dan tien jaar – en in de praktijk meer dan veertien jaar – voor de inwerkingtreding van die bepaling in eerste aanleg is ingesteld en de belastingdienst in eerste en in tweede aanleg in het ongelijk is gesteld, waarbij deze automatische beëindiging tot gevolg heeft dat de rechterlijke beslissing in tweede aanleg kracht van gewijsde krijgt en de schuldvordering van de belastingdienst vervalft.

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak C-436/10 – BLM – arrest

Zesde btw-richtlijn – Artikelen 6, lid 2, eerste alinea, sub a, en 13, B, sub b – Recht op aftrek – Investeringsgoed dat toebehoort aan belastingplichtige rechtspersoon en dat ter beschikking is gesteld van personeel van deze laatste voor privédoeleinden

Hof: De artikelen 6, lid 2, eerste alinea, sub a, en 13, B, sub b, van de Zesde richtlijn (77/388/EEG) van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting - Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag, zoals gewijzigd bij richtlijn 95/7/EEG van de Raad van 10 april 1995, moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale regeling die, ook al ontbreken de kenmerken van verpachting of verhuur van onroerend goed in de zin van dat artikel 13, B, sub b, het gebruik voor privédoeleinden door personeel van een belastingplichtige rechtspersoon van een gedeelte van een gebouw dat die belastingplichtige heeft gebouwd of krachtens een zakelijk recht op het goed in bezit heeft, behandelt als een op grond van deze laatste bepaling van belasting over de toegevoegde waarde vrijgestelde dienstverrichting, indien dat goed het recht op aftrek van voorbelasting heeft doen ontstaan. Het staat aan de verwijzende rechter om te beoordelen of, in een situatie zoals aan de orde in het hoofdgeding, ervan kan worden uitgegaan dat sprake is van verhuur van onroerend goed in de zin van genoemd artikel 13, B, sub b.

ARREST – 22 maart 2012 – Zaak C-153/11 – Klub – arrest

Btw – Richtlijn 2006/112/EG – Artikel 168 – Recht op aftrek – Ontstaan van recht op aftrek – Recht van vennootschap op aftrek van voorbelasting over aankoop van investeringsgoed dat nog niet voor de bedrijfsactiviteiten van deze vennootschap in gebruik is genomen

Hof: Artikel 168, sub a, van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van de belasting over de toegevoegde waarde dient aldus te worden uitgelegd dat een als zodanig handelende belastingplichtige die een investeringsgoed heeft aangeschaft en voor zijn bedrijfsvermogen heeft bestemd, recht heeft op aftrek van de belasting over de toegevoegde waarde over de aanschaf van dit goed tijdens het belastbare tijdvak waarin de belasting verschuldigd is geworden, ongeacht de omstandigheid dat dit goed niet onmiddellijk voor bedrijfsdoeleinden wordt gebruikt. Het is de taak van de nationale rechter om na te gaan of de belastingplichtige het investeringsgoed ten behoeve van zijn economische activiteit heeft aangeschaft en om in voorkomend geval te oordelen of sprake is van fraude.

ARREST – 8 maart 2012 – Zaak C-524/10 – Commissie / Portugal – arrest

Niet-nakoming – Gemeenschappelijk stelsel van belasting over toegevoegde waarde – Richtlijn 2006/112/EG – Artikelen 296 tot en met 298 – Gemeenschappelijke forfaitaire regeling voor landbouwproducenten – Forfaitaire compensatiepercentage van nihil

Hof: Door op landbouwproducenten een bijzondere regeling toe te passen die niet verenigbaar is met de bij de btw-richtlijn ingevoerde regeling doordat deze regeling die producenten vrijstelt van betaling van btw en in de toepassing van een forfaitaire compensatiepercentage van nihil voorziet, is de Portugese Republiek de op haar krachtens de artikelen 296 tot en met 298 van deze richtlijn rustende verplichtingen niet nagekomen.

ARREST – 1 maart 2012 – Zaak C-280/10 – Kopalnia Odkrywkowa Polski Trawertyn P. Granatowicz, M. Wąsiewicz – arrest

Btw – Richtlijn 2006/112/EG – Artikelen 9, 168, 169 en 178 – Aftrek van voorbelasting over ter verwezenlijking van voorgenomen economische activiteit

Nieuwsbrief van het gerechtshof Amsterdam no. 4 (april 2012)

verrichte handelingen – Aankoop van terrein door vennoten van vennootschap – Facturen uitgeschreven vóór inschrijving van vennootschap die aftrek vraagt

Hof: De artikelen 9, 168 en 169, van richtlijn 2006/112 van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde, moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale regeling die zowel de vennoten van een vennootschap als die vennootschap zelf de mogelijkheid ontzegt een recht op aftrek te doen gelden van de voorbelasting over investeringsuitgaven die de vennoten hebben gedaan vóór de oprichting en inschrijving van die vennootschap, ten behoeve van de vennootschap en met het oog op haar economische activiteit. De artikelen 168 en 178, sub a, van richtlijn 2006/112 moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale regeling waarvan de toepassing tot gevolg heeft dat, in omstandigheden zoals die van het hoofdgeding, een vennootschap de voorbelasting niet kan aftrekken wanneer de factuur, die was opgesteld vóór de inschrijving en identificatie van die vennootschap voor btw-doelinden, is uitgeschreven op naam van de vennoten van die vennootschap.

CONCLUSIE – 1 maart 2012 – Zaak C-334/10 – X – Hoge Raad der Nederlanden – Nederlandse zaak - conclusie

Belasting over toegevoegde waarde – Zesde richtlijn – Aftrek van voorbelasting – Aanpassingen aan bedrijfsloods om deel ervan tijdelijk voor privédoelinden te gebruiken – Belasting van privégebruik

A-G: Een belastingplichtige die een deel van een tot zijn bedrijf behorend investeringsgoed tijdelijk voor zijn privédoelinden gebruikt, heeft overeenkomstig artikel 17, lid 2, van de Zesde richtlijn (77/388/EEG) van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting – Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag, recht op aftrek van de voorbelasting voor de uitgaven voor duurzame aanpassingen die uitsluitend met het oog op privégebruik worden uitgevoerd en waardoor een eigen investeringsgoed ontstaat, wanneer de belastingplichtige op het tijdstip van uitvoering van de aanpassingen het door objectieve gegevens ondersteunde voornemen heeft het aldus vervaardigde investeringsgoed voor zijn belaste handelingen in het kader van zijn bedrijfsvoering te gebruiken, ook al komt dit bedrijfsmatige gebruik pas na het privégebruik. Voor dit recht op aftrek van de voorbelasting maakt het geen verschil of bij de aanschaf van het investeringsgoed waaraan de aanpassingen zijn uitgevoerd, aan de belastingplichtige btw in rekening is gebracht die hij heeft afgetrokken.

GENEESMIDDELEN

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak C-185/10 – Commissie / Polen – persbericht – arrest

Niet-nakoming – Richtlijn 2001/83/EG – Artikelen 5 en 6 – Farmaceutische specialiteiten – Geneesmiddelen voor menselijk gebruik – Vergunning voor in handel brengen – Regeling van lidstaat die van vergunning voor in handel brengen vrijstelt geneesmiddelen die overeenkomen met, maar goedkoper zijn dan, geneesmiddelen waarvoor vergunning is verleend

GEMEENSCHAPPELIJK BUITENLANDS EN VEILIGHEIDSBELEID

ARREST – 13 maart 2012 – Zaak C-380/09 P – Melli Bank / Raad – Grote Kamer – persbericht – arrest

Hogere voorziening – Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid – Bepalende maatregelen ten aanzien van Islamitische Republiek Iran ter voorkoming van nucleaire proliferatie – Bevriezing van tegoeden van bankfiliaal – Evenredigheidsbeginsel – Eigendom van of zeggenschap over entiteit

Hof laat beslissing van de Raad van de EU om tegoeden van Melli bank te bevroren in stand

ARREST – 13 maart 2012 – Zaak C-376/10 P – Tay Za / Raad – **Grote Kamer – persbericht – arrest**

EU-sancties tegen familieleden van personen die geassocieerd worden met een regime zijn alleen toegestaan als hun persoonlijk gedrag daartoe aanleiding geeft.

Hogere voorziening – Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid – Beperkende maatregelen tegen Republiek van Unie van Myanmar – Bevrozing van tegoeden van personen, entiteiten en lichamen – Rechtsgrondslag.

"Ich muss gestehen, so sehr ich applaudiere, wenn der EuGH hier saubere Arbeit fordert, wenn es um tiefe Eingriffe in die Freiheit von Individuen geht – wenn das jetzt dazu führt, dass Diktatoren-Cronies jetzt ihre Familienmitglieder ungehindert ausschwärmen lassen können, um die beim Unterdrücken gemachte Beute in Sicherheit zu bringen, sofern sie sich nur geschickt genug anstellen dabei und sich nichts nachweisen lassen, dann kann ich mich darüber nicht ungegrübt freuen." [Max Steinbeis](#)

HANDELSPOLITIEK

ARREST – 22 maart 2012 – Zaak C-338/10 – GLS – arrest

Dumping – Antidumpingrecht op invoer van bepaalde bereide of verduurzaamde citrusvruchten van oorsprong uit Volksrepubliek China – Verordening (EG) nr. 1355/2008 – Geldigheid – Verordening (EG) nr. 384/96 – Artikel 2, lid 7, sub a – Vaststelling van normale waarde – Land zonder markteconomie – Zorgvuldigheidsplicht van Commissie bij vaststelling van normale waarde op basis van prijs of berekende waarde van soortgelijk product in derde land met markteconomie

INDUSTRIEBELEID

ARREST – 1 maart 2012 – Zaak C-420/10 – Söll – arrest

Op markt brengen van biociden – Richtlijn 98/8/EG – Artikel 2, lid 1, sub a – Begrip 'biociden' – Middel dat vlokvorming van schadelijk organisme teweegbrengt zonder dit te vernietigen, af te schrikken of onschadelijk te maken

INTELLECTUELE EIGENDOM

CONCLUSIE – 29 maart 2012 – Zaak C-509/10 – Geistbeck en Geistbeck – conclusie

Intellectuele en industriële eigendom – Verordening (EG) nr. 2100/94 – Communautair kwekersrecht – Verplichting om aan houder van dergelijk recht passende vergoeding te betalen en door hem geleden schade te vergoeden – Criteria voor vaststelling van passende vergoeding – Inbreuk – Verordening (EG) nr. 1768/95 – Landbouwersvoorrecht – Controle- en toezichtskosten

ARREST – 28 maart 2012 – Zaak T-214/08 – Rehbein / OHMI - Dias Martinho (OUTBURST) – arrest

Gemeenschapsmerk – Oppositieprocedure – Aanvraag voor gemeenschapsbeeldmerk OUTBURST – Ouder nationaal woordmerk OUTBURST – Normaal gebruik van ouder merk – Artikel 43, leden 2 en 3, van verordening (EG) nr. 40/94 [thans artikel 42, leden 2 en 3, van verordening (EG) nr. 207/2009] – Bewijzen die voor het eerst voor kamer van beroep worden overgelegd – Artikel 74, lid 2, van verordening nr. 40/94 (thans artikel 76, lid 2, van verordening nr. 207/2009) – Regel 22, lid 2, van verordening (EG) nr. 2868/95

ARREST – 22 maart 2012 – Zaak C-190/10 – GENESIS – arrest

Gemeenschapsmerk – Omschrijving en verkrijging – Ouder merk – Nadere bepalingen voor indiening – Elektronische indiening – Middel waardoor datum, uur en minuut van indiening van aanvraag nauwkeurig kunnen worden bepaald

ARREST – 21 maart 2012 – Zaak T-227/09 – Feng Shen Technology / OHMI - Majtczak (FS) – arrest

Gemeenschapsmerk – Nietigheidsprocedure – Gemeenschapsbeeldmerk FS – Kwade trouw van aanvrager – Artikel 51, lid 1, sub b, van verordening (EG) nr. 40/94 [thans artikel 52, lid 1, sub b, van verordening (EG) nr. 207/2009]

ARREST – 15 maart 2012 – Zaak C-135/10 – SCF Consorzio Fonografici – persbericht – arrest – commentaar 1 – commentaar 2

Auteursrecht en naburige rechten in informatiemaatschappij – Rechtstreekse toepasselijkheid in rechtsorde van Unie van Verdrag van Rome, TRIPs-overeenkomst en WPPT – Richtlijn 92/100/EG – Artikel 8, lid 2 – Richtlijn 2001/29/EG – Begrip ‚mededeling aan publiek’ – Mededeling aan publiek van in tandartspraktijk via radio uitgezonden fonogrammen

Een tandarts die in zijn particuliere praktijk kosteloos fonogrammen uitzendt, verricht geen „mededeling aan het publiek” in de zin van het Unierecht. Bijgevolg hebben producenten van fonogrammen op grond van een dergelijke uitzending geen recht op een vergoeding

ARREST – 15 maart 2012 – Zaak C-162/10 – Phonographic Performance (Ireland) – persbericht – arrest – commentaar

Auteursrechten en naburige rechten – Richtlijn 2006/115/EG – Artikelen 8 en 10 – Begrippen ‚gebruiker’ en ‚mededeling aan het publiek’ – Uitzending van fonogrammen door middel van in hotelkamers geïnstalleerde televisie- en/of radiotoestellen

Een hotelexploitant die fonogrammen doorgeeft in zijn gastenkamers dient de producenten een billijke vergoeding te betalen. De lidstaten kunnen deze hotelexploitant niet vrijstellen van de verplichting om een dergelijke vergoeding te betalen

ARREST – 15 maart 2012 – Gevoegde zaken C-90/11 + C-91/11 – Strigl & Securvita – arrest

Merken – Richtlijn 2008/95/EG – Weigerings- of nietigheidsgronden – Woorduitdrukkingen bestaande uit woordcombinatie en lettercombinatie die overeenstemt met beginletters van woorden van deze woordcombinatie – Onderscheidend vermogen – Beschrijvend karakter – Beoordelingscriteria

ARREST – 9 maart 2012 – Zaak T-32/10 – Ella Valley Vineyards / OHMI - HFP (ELLA VALLEY VINEYARDS) – arrest

Gemeenschapsmerk – Oppositieprocedure – Aanvraag voor gemeenschapsbeeldmerk ELLA VALLEY VINEYARDS – Ouder nationaal en gemeenschapsmerk ELLE – Relatieve weigeringsgrond – Gevaar voor associatie – Verband tussen tekens – Bekendheid – Geen overeenstemmende tekens – Artikel 8, lid 5, van verordening (EG) nr. 207/2009

ARREST – 1 maart 2012 – Zaak C-604/10 – Football Dataco e.a. – persbericht – arrest

Richtlijn 96/9/EG – Rechtsbescherming van databanken – Auteursrecht – Wedstrijdkalenders van voetbalkampioenschappen

LANDBOUW

CONCLUSIE – 29 maart 2012 – Zaak C-131/11 – Pfeifer & Langen – conclusie

Gemeenschappelijke ordening der markten in sector suiker – Vaststelling van definitieve suikerproductie voor verkoopseizoen – Excedentaire hoeveelheid witte suiker geconstateerd door bevoegde overheidsinstantie van lidstaat na afloop van onderzocht verkoopseizoen – Verplichting om rekening te houden met excedentaire hoeveelheden suiker voor onderzocht verkoopseizoen of verkoopseizoen waarin zij werden vastgesteld

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak T-262/07 – Litouwen / Commissie – arrest

Landbouw – Gemeenschappelijke ordening van markten – Maatregelen die moeten worden vastgesteld wegens toetreding van nieuwe lidstaten – Toetredingsakte van 2003 – Vaststelling van overtollige voorraden landbouwproducten, met uitzondering van suiker, en financiële consequenties van het wegwerken daarvan – Door bepaling van primair recht nagestreefde doelstelling – Beschikking 2007/361/EG

ARREST – 6 maart 2012 – Zaak T-230/10 – Spanje / Commissie – arrest

EOGFL – Afdeling 'Garantie' – Van financiering uitgesloten uitgaven – Groenten en fruit – Verplichting om uitgaven te bewijzen – Voorwaarden voor erkenning van telersverenigingen

CONCLUSIE – 1 maart 2012 – Zaak C-335/09 P – Polen / Commissie – conclusie

Hogere voorziening – Landbouw – Gemeenschappelijke marktordening – Overgangsmaatregelen die zijn vastgesteld met oog op toetreding van nieuwe lidstaten – Verordening (EG) nr. 1972/2003 – Beroep tot nietigverklaring – Termijn – Aanvang – Termijnoverschrijding – Beroepsrecht van nieuwe lidstaten tegen handelingen die zijn vastgesteld tussen datum van ondertekening en datum van inwerkingtreding van Toetredingsverdrag – Unie beheerst door recht – Waarden van Unie – Rechtsstaat – Gelijkheid van lidstaten voor verdragen – Verordening (EG) nr. 735/2004 tot wijziging van verordening nr. 1972/2003 – Bepalingen van afgeleid recht die afwijken van bepalingen van primair recht – Hiërarchie der rechtsregels – Motiveringsplicht – Specifieke motivering

MEDEDINGING

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak T-336/07 – Spanje / Commissie – persbericht – arrest (DE) & ARREST – 29 maart 2012 – Zaak T-398/07 – Spanje / Commissie – persbericht – arrest

Mededinging – Misbruik van machtspositie – Spaanse markten voor breedbandinternettoegang – Beschikking tot vaststelling van inbreuk op artikel 82 EG

Nieuwsbrief van het gerechtshof Amsterdam no. 4 (april 2012)

– Vaststelling van prijzen – Prijssqueeze – Loyale samenwerking – Toepassing ultra vires van artikel 82 EG – Rechtszekerheid – Bescherming van gewettigd vertrouwen

ARREST – 27 maart 2012 – Zaak C-209/10 – Post Danmark – Grote Kamer – arrest - commentaar

Artikel 82 EG – Postonderneming met machtspositie en universeledienstverplichting inzake bezorging van bepaalde geadresseerde post – Toepassing van lage prijzen voor bepaalde voormalige klanten van concurrent – Geen bewijs van opzet – Prijsdiscriminatie – Lage en selectieve prijzen – Daadwerkelijke of waarschijnlijke uitsluiting van concurrent – Weerslag op vrije mededinging en dus op consument – Objectieve rechtvaardiging

CONCLUSIE – 27 maart 2012 – Gevoegde zaken C-553/10 P + C-554/10 P – Commissie / Éditions Odile Jacob + Lagardère / Éditions Odile Jacob – Grote Kamer – persbericht – conclusie

Hogere voorziening – Mededinging – Concentraties – Franstalige uitgeverij – Nietigverklaring van beschikking inzake goedkeuring van Wendel Investissement als overnemer van afgestoten activa – Belang van ontbreken van onafhankelijkheid van de trustee – Onjuiste uitlegging van feiten – Niet-nakoming van motiveringsplicht

ARREST – 22 maart 2012 – Zaak T-458/09 & T-171/10 – Slovak Telekom / Commissie – persbericht – arrest

Commissie was bevoegd nader onderzoek te doen bij Slovak Telekom

Mededinging – Administratieve procedure – Verzoek om inlichtingen – Noodzakelijkheid van gevraagde inlichtingen – Beginsel van behoorlijk bestuur – Motiveringsplicht – Evenredigheid

CONCLUSIE – 6 maart 2012 – Zaak C-551/10 P – Éditions Odile Jacob / Commissie – Grote Kamer – persbericht – conclusie

Hogere voorziening – Mededinging – Concentraties – Franstalige uitgeverijsector – Verordening (EEG) nr. 4064/89 – Schending van artikel 3 – Misbruik van bevoegdheid – Motiveringsgebrek – Rechtszekerheidsbeginsel, vertrouwensbeginsel en gelijkheidsbeginsel – Beoordeling van machtspositie – Geschiktheid van toezeggingen

MILIEU

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak C-504/09 P – Commissie / Polen – persbericht – arrest

Hogere voorziening – Milieu – Richtlijn 2003/87/EG – Regeling voor handel in broeikasgasemissierechten – Nationaal plan voor toewijzing van emissierechten voor Republiek Polen voor periode 2008-2012 – Artikel 9, leden 1 en 3, en artikel 11, lid 2, van richtlijn 2003/87 – Respectieve bevoegdheden van Commissie en lidstaten – Gelijke behandeling

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak C-505/09 P – Commissie / Estland – persbericht – arrest

Hogere voorziening – Milieu – Richtlijn 2003/87/EG – Regeling voor handel in broeikasgasemissierechten – Nationaal plan voor toewijzing van emissierechten voor Republiek Estland voor periode 2008-2012 – Respectieve bevoegdheden van Commissie en lidstaten – Artikel 9, leden 1 en 3, en artikel 11, lid 2, van richtlijn 2003/87 – Gelijke behandeling – Beginsel van behoorlijk bestuur

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak C-1/11 – Interseroh Scrap and Metals Trading – arrest

Milieu – Verordening (EG) nr. 1013/2006 – Artikel 18, leden 1 en 4 – Overbrenging van bepaalde afvalstoffen – Artikel 3, lid 2 – Verplichte vermeldingen – Identiteit van producent afvalstoffen – Niet-vermelding door doorverkoper – Bescherming van zakengeheimen

ARREST – 22 maart 2012 – Zaak C-567/10 – Inter-Environnement Bruxelles e.a. – arrest

Richtlijn 2001/42/EG – Beoordeling van gevolgen voor milieu van bepaalde plannen en programma's – Begrip 'door wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen voorgeschreven' plannen en programma's – Toepasselijkheid van deze richtlijn op procedure voor volledige of gedeeltelijke intrekking van bestemmingsplan

ARREST – 15 maart 2012 – Zaak C-340/10 – Commissie / Cyprus – arrest

Niet-nakoming – Richtlijn 92/43/EEG – Artikelen 4, lid 1, en 12, lid 1 – Niet-opneming binnen gestelde termijn van Meer van Paralimni als gebied van communautair belang – Systeem van bescherming van *Natrix natrix cyprica* (Cypriotische ringslang)

OPENBAARHEID

CONCLUSIE – 1 maart 2012 – Zaak C-135/11 P – IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds / Commissie – conclusie

Hogere voorziening – Verordening nr. 1049/2001 – Recht op toegang tot documenten van de instellingen – Documenten afkomstig van een lidstaat – Verzet van deze lidstaat tegen openbaarmaking van die documenten – Omvang van de controle door de instellingen van de redenen van het verzet van de lidstaat – Omvang van de rechterlijke toetsing en toegang van het Gerecht tot de litigieuze documenten

RUIMTE VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID

CONCLUSIE – 29 maart 2012 – Zaak C-616/10 – Solvay – **Nederlandse zaak – conclusie**

Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Rechterlijke bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen – Verordening (EG) nr. 44/2001 – Rechtsvordering wegens inbreuk op Europees octrooi – Bijzondere en exclusieve bevoegdheid – Artikel 6, punt 1 – Pluraliteit van verweerders – Artikel 22, punt 4 – Bestrijding van geldigheid van octrooi – Artikel 31 – Voorlopige of bewarende maatregelen

ARREST – 21 maart 2012 – Gevoegde zaken T-439/10 + T-440/10 – Fulmen / Raad & Mahmoudian / Raad – arrest - commentaar

Vernietiging van besluit Raad tot bevrozing tegoeden Fulmen

Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid – Beperkende maatregelen ten aanzien van de Islamitische Republiek Iran ter voorkoming van nucleaire proliferatie – Bevrozing van tegoeden – Beroep tot nietigverklaring – Motiveringsplicht – Rechten van verdediging – Recht op effectieve rechterlijke bescherming – Beoordelingsfout – Bewijslast en omvang van het bewijs

[“An interesting outcome, given that most of us probably think that those named in these proscribed lists are as guilty as hell because the EU institutions would not have named them, would they?” David Hart](#)

ARREST – 15 maart 2012 – Zaak C-292/10 – G – arrest

Rechterlijke bevoegdheid en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken – Openbare betekening van gerechtelijke stukken – Geen bekende woon- of verblijfplaats van verweerder op grondgebied van lidstaat – Bevoegdheid ,ten aanzien van verbintenissen uit onrechtmatige daad' – Schending van persoonlijkheidsrechten mogelijkserwijs door bekendmaking van foto's op internet gepleegd – Plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen

SOCIALE POLITIEK

CONCLUSIE – 22 maart 2012 – Zaak C-583/10 – Nolan – conclusie

Richtlijn 98/59/EG – Ontvankelijkheid – Bescherming van werknemers – Collectief ontslag – Voorlichting en raadpleging van werknemers – Sluiting van Amerikaanse militaire basis – Werkings sfeer – Beginpunt van raadplegingsverplichting

ARREST – 8 maart 2012 – Zaak C-251/11 – Huet – arrest

Sociale politiek – Richtlijn 1999/70/EG – Raamovereenkomst EVV, UNICE en CEEP inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd – Clausule 5, punt 1 – Opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd – Maatregelen ter voorkoming van misbruik van dergelijke overeenkomsten – Omzetting van laatste overeenkomst voor bepaalde tijd in overeenkomst voor onbepaalde tijd – Verplichting om voornaamste clausules van laatste overeenkomst voor bepaalde tijd ongewijzigd over te nemen

ARREST – 1 maart 2012 – Zaak C-393/10 – O'Brien – arrest

Raamovereenkomst inzake deeltijdarbeid – Begrip ,deeltijdwerkers die werken uit hoofde van arbeidsovereenkomst of arbeidsverhouding' – Deeltijdrechtters met dagvergoeding – Weigering om ouderdomspensioenen toe te kennen

CONCLUSIE – 1 maart 2012 – Zaak C-522/10 – Reichel-Albert – conclusie

Sociale zekerheid van migrerende werknemers – Coördinatie van de socialezekerheidsstelsels – Artikel 44, lid 2, van verordening (EG) nr. 987/2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van verordening (EG) nr. 883/2004 – Beoordeling van recht op ouderdomspensioenen – Inaanmerkingneming van tijdvakken van kinderopvoeding – In andere lidstaat vervulde tijdvakken – Voorwaarden – Artikel 5 van verordening (EG) nr. 883/2004 – Beginsel van gelijkstelling van feiten

STEUNMAATREGELEN VAN DE STATEN

ARREST – 28 maart 2012 – Zaak T-123/09 – Ryanair / Commissie – persbericht – arrest

Het Gerecht bevestigt de beschikkingen van de Commissie waarbij de lening van de Italiaanse Staat aan Alitalia als onrechtmatig wordt aangemerkt, maar de verkoop van de activa van deze onderneming wel wordt toegestaan.

Staatssteun – Aan luchtvaartmaatschappij verstrekte lening die aan haar eigen vermogen kan worden toegevoegd – Beschikking waarbij steun onverenigbaar met gemeenschappelijke markt wordt verklaard – Verkoop van activa van luchtvaartmaatschappij – Beschikking waarbij na afloop van inleidende onderzoeksfase wordt vastgesteld dat er geen sprake is van steun – Beroep tot nietigverklaring – Procesbevoegdheid – Belanghebbende – Ontvankelijkheid – Ernstige moeilijkheden – Bevoegdheid – Motiveringsplicht

ARREST – 21 maart 2012 – Gevoegde zaken T-50/06 en T-56/06 en T-60/06 en T-62/06 en T-69/06 RENV – Ierland / Commissie en Frankrijk / Commissie en Italië / Commissie + Eurallumina / Commissie en Aughinish Alumina / Commissie – persbericht – arrest

Staatssteun – Richtlijn 92/81/EEG – Accijns op minerale oliën – Bij productie van aluminiumoxide als brandstof gebruikte minerale oliën – Accijnsvrijstelling – Overeenstemming van vrijstelling met goedkeuringsbeschikking van Raad overeenkomstig artikel 8, lid 4, van richtlijn 92/81 – Vermoeden van rechtmatigheid van Uniehandelingen – Rechtszekerheid – Behoorlijk bestuur

ARREST – 7 maart 2012 – Zaak T-210/02 RENV – British Aggregates / Commissie – arrest

Staatssteun – Milieuheffing op aggregaten in Verenigd Koninkrijk – Beschikking van Commissie om geen bezwaar te maken – Voordeel – Selectiviteit

ARREST – 2 maart 2012 – Gevoegde zaken T-29/10 + T-33/10 – Nederland / Commissie en ING Groep / Commissie – **Nederlandse zaak – persbericht – arrest**

Staatssteun – Financiële sector – Steun bestemd om ernstige verstoring van economie van lidstaat te verhelpen – Kapitaalinjectie met mogelijkheid voor begunstigde van steun, te kiezen tussen terugbetaling en omzetting van effecten – Wijziging van terugbetalingsvoorwaarden in loop van administratieve procedure – Beschikking waarbij steun verenigbaar met gemeenschappelijke markt wordt verklaard – Begrip staatssteun – Voordeel – Criterium van particuliere investeerder – Noodzakelijk en evenredig verband tussen bedrag van steun en draagwijdte van maatregelen die verenigbaarheid van steun mogelijk moeten maken

Het Gerecht verklaart de beschikking van de Commissie inzake meerdere steunmaatregelen ten gunste van ING wegens de financiële crisis gedeeltelijk nietig. De Commissie heeft in deze zaak niet aangetoond dat de wijziging van de voorwaarden rond de terugbetaling van een kapitaalinjectie een voordeel opleverde dat een particuliere investeerder niet zou hebben toegekend indien hij zich in dezelfde positie zou bevinden

TOETREDING VAN NIEUWE STATEN

CONCLUSIE – 1 maart 2012 – Zaak C-15/11 – Sommer – conclusie

Toetreding van nieuwe lidstaten – Protocol betreffende de voorwaarden en de nadere regels voor de toelating van de Republiek Bulgarije en Roemenië tot de Europese Unie – Bulgarije – Toepasselijkheid van richtlijn 2004/114/EG – Voorwaarden voor de toelating van onderdanen van derde landen met het oog op studie, scholierenuitwisseling, onbezoldigde opleiding of vrijwilligerswerk – Standstillclausule – Beginsel van preferentie van burgers van de Unie – Toelaatbaarheid van regeling van lidstaat die verlening van tewerkstellingsvergunning voor Bulgaarse onderdanen afhankelijk stelt van stelselmatig onderzoek van situatie op arbeidsmarkt

Het recht van de Unie, in het bijzonder artikel 17 van richtlijn 2004/114, verzet zich tegen een nationale regeling die, zoals de in het hoofdgeding aan de orde zijnde regeling, voorziet in een stelselmatig onderzoek van de situatie op de arbeidsmarkt alvorens aan een werkgever een tewerkstellingvergunning wordt afgegeven voor een student die reeds langer dan een jaar op het nationale grondgebied verblijft, en bovendien in geval van overschrijding van een vastgesteld maximumaantal op het betrokken grondgebied tewerkgestelde buitenlanders de verlening van een dergelijke vergunning nog van andere voorwaarden laat afhangen.

VERVOER

CONCLUSIE – 22 maart 2012 – Zaak C-12/11 – McDonagh – persbericht – conclusie

Luchtvervoer – Compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten – Begrip ‚buitengewone omstandigheden’ in zin van verordening (EG) nr. 261/2004 – Sluiting van luchtruim ten gevolge van vulkaanuitbarsting

Volgens advocaat-generaal Bot dienen luchtvaartmaatschappijen verzorging te verstrekken aan passagiers wier vlucht werd geannuleerd vanwege buitengewone omstandigheden zoals de sluiting van het luchtruim ten gevolge van de uitbarsting van de Eyjafjallajökull-vulkaan. Het Unierecht voorziet niet in een vrijstelling of in impliciete beperkingen, in de tijd of financieel, van deze verplichting tot verzorging van passagiers (accommodatie, maaltijden, verfrissingen).

“If the CJEU follows the reasoning of the AG that will be good news to passengers, and a rather devastating one to the airlines. Providing meals, alternative accommodation, transport etc. to thousands of stranded passengers in 2010, could well financially cripple most of the airlines operating in the EU. Of course, consumers may also end up not being so happy with this assessment, since in the end if the CJEU confirms it, the cost that the airlines have to incur will be passed on to consumers by airlines raising the price of tickets.” [Joasia Luzak](#)

ARREST – 1 maart 2012 – Zaak C-467/10 – Akyüz – persbericht – arrest

Richtlijnen 91/439/EEG en 2006/126/EG – Onderlinge erkenning van rijbewijzen – Weigering van een lidstaat om, ten aanzien van persoon die volgens reglementering van deze lidstaat lichamelijk en geestelijk ongeschikt is om voertuig te besturen, geldigheid te erkennen van door andere lidstaat afgegeven rijbewijs

De weigering van een lidstaat om een rijbewijs af te geven kan geen grond opleveren voor de niet-erkenning van het later, in een andere lidstaat verkregen rijbewijs. Wel mag een lidstaat weigeren het rijbewijs te erkennen indien op basis van onbetwistbare, van de staat van afgifte afkomstige inlichtingen vaststaat dat de houder ervan niet aan de voorwaarde van de normale verblijfplaats voldeed

CONCLUSIE – 1 maart 2012 – Zaak C-112/11 – ebookers.com Deutschland – persbericht – conclusie

Artikel 23, lid 1, van verordening (EG) nr. 1008/2008 – Gemeenschappelijke regels voor exploitatie van luchtdiensten in Gemeenschap – Begrip ‚facultatieve prijsstoeslagen’ – Prijs van door onafhankelijke verzekeringsmaatschappij aangeboden annuleringsverzekering, die deel uitmaakt van totale prijs en tegelijk met prijs van vlucht aan passagier wordt aangerekend

Volgens advocaat-generaal Mazák mag een reisbureau geen vliegtickets verkopen waaraan automatisch een annuleringsverzekering is gekoppeld.

Dergelijke „facultatieve extra's” mogen alleen worden aangeboden op een „opt-in”-basis

VOEDING

CONCLUSIE – 29 maart 2012 – Zaak C-544/10 – Deutsches Weintor – persbericht – conclusie

Volgens advocaat-generaal Mazák mag reclame voor wijn geen tijdelijk heilzaam effect voor de maag suggereren. Dat geldt ook voor reclame die claimt dat het verlaagde zuurgehalte de nadelige effecten van de wijn op het lichamenlijk welzijn meer beperkt dan doorgaans bij dergelijke wijn het geval is.

Uitlegging van artikel 4, lid 3, van verordening (EG) nr. 1924/2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen – Omschrijving van wijn als licht verteerbaar, gecombineerd met verwijzing naar verlaagde aciditeit – Verbod op gezondheidsclaims die betrekking hebben op dranken met alcoholgehalte van meer dan 1,2 volumeprocent – Begrip ‚gezondheidsclaims’

VREEMDELINGEN

CONCLUSIE – 27 maart 2012 – Zaak C-83/11 – Rahman e.a. – **Grote Kamer – conclusie**

Recht van vrij verkeer en verblijf op grondgebied van lidstaat voor burgers van Unie – Richtlijn 2004/38/EG – Verplichting om binnenkomst en verblijf van ‚andere familieleden’ te vergemakkelijken – Omvang – Rechtstreekse werking

ARREST – 29 maart 2012 – Gevoegde zaken C-7/10 + C-9/10 – Kahveci Inan – **Nederlandse zaak – arrest**

Associatieovereenkomst EEG-Turkije – Verblijfsrecht – Gezinsleden van genaturaliseerde Turkse werknemer – Behoud van Turkse nationaliteit – Datum van naturalisatie

Hof: Artikel 7 van besluit nr. 1/80 van 19 september 1980 betreffende de ontwikkeling van de Associatie, vastgesteld door de Associatieraad, die is ingesteld bij de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, moet in die zin moet worden uitgelegd dat de gezinsleden van een tot de legale arbeidsmarkt van een lidstaat behorende Turkse werknemer zich nog steeds op deze bepaling kunnen beroepen wanneer die werknemer, onder behoud van de Turkse nationaliteit, de nationaliteit van de lidstaat van ontvangst heeft verkregen.

VRIJHEID VAN VESTIGING

ARREST – 22 maart 2012 – Zaak C-248/11 – Nilas e.a. – arrest

Richtlijn 2004/39/EG – Markten voor financiële instrumenten – Artikel 4, lid 1, punt 14 – Begrip ‚gereguleerde markt’ – Vergunning – Vereisten inzake werking – Markt waarvan rechtsvorm niet wordt gepreciseerd maar die na fusie wordt beheerd door rechtspersoon die tevens gereguleerde markt beheert – Artikel 47 – Geen inschrijving op lijst van gereguleerde markten – Richtlijn 2003/6/EG – Werkingsfeer – Marktmanipulaties

VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN

CONCLUSIE – 28 maart 2012 – Zaak C-171/11 – Fra.bo – conclusie

Artikel 34 VWEU – Vrij verkeer van goederen – Horizontale rechtstreekse werking van vrij verkeer van goederen – Vaststelling van technische normen door privaatrechtelijke vereniging – Certificering van producten door deze vereniging – Wettelijk vermoeden dat gecertificeerde producten beantwoorden aan voor hun gebruik geldende vereisten – Sterk ingeperkte marktpositie van niet-gecertificeerde producten

CONCLUSIE – 29 maart 2012 – Zaak C-5/11 – Donner – conclusie - commentaar

Vrij verkeer van goederen – Industriële en commerciële eigendom – Verkoop van goederen die auteursrechtelijk zijn beschermd in lidstaat van koper maar niet in lidstaat van verkoper – Strafrechtelijke sanctie voor bij verkoop en levering betrokken persoon – Verkoopovereenkomsten op afstand – Distributie van kopieën van werken – Richtlijn 2001/29

A-G: De artikelen 34 VWEU en 36 VWEU tot regeling van het vrije goederenverkeer staan er niet aan in de weg dat medeplichtigheid aan de onrechtmatige distributie van kopieën van auteursrechtelijk beschermde werken op grond van het nationale strafrecht strafbaar is, wanneer kopieën van auteursrechtelijk beschermde werken door verkoop in een lidstaat worden verspreid doordat zij voor het publiek in die lidstaat beschikbaar worden gemaakt door middel van een grensoverschrijdende verkoopovereenkomst op afstand die haar oorsprong vindt in een andere lidstaat van de Europese Unie waar het werk niet auteursrechtelijk was beschermd of auteursrechtelijke bescherming niet afdwingbaar was.

ARREST – 1 maart 2012 – Zaak C-484/10 – Ascafor en Asidac – arrest

Vrij verkeer van goederen – Kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking – Richtlijn 89/106/EEG – Producten bestemd voor bouw – Niet-geharmoniseerde normen – Kwaliteitskeurmerken – Vereisten voor certificatieinstanties

VRIJ VERKEER VAN KAPITAAL

CONCLUSIE – 21 maart 2012 – Zaak C-19/11 – Geltl – conclusie

Vrij verrichten van diensten – Financiële diensten – Handel met voorwetenschap – Aftreden van de voorzitter – Voorzitter van het bestuur van een naamloze vennootschap – Vaststelling of bij de beoordeling of bepaalde informatie concreet is, verschillende besprekingen en activiteiten die aan de gebeurtenis zijn voorafgegaan in aanmerking moeten worden genomen – Richtlijn 2003/6/EG inzake marktmisbruik – Richtlijn 2003/124/EG tot uitvoering van richtlijn 2003/6/2003/6/EG

CONCLUSIE – 20 maart 2012 – Zaak C-31/11 – Scheunemann – conclusie

Fundamentele vrijheden – Afbakening – Vrijheid van vestiging – Artikel 49 VWEU – Vrij verkeer van kapitaal – Artikel 63 VWEU – Successiebelasting – Verkrijging door erfopvolging van een tot het privé-vermogen van de erflater behorende deelneming van enig vennoot in een kapitaalvennootschap gevestigd in een derde land –

Nationale bepaling die voorziet in belastingvoordelen voor vennootschappen die zijn gevestigd op het nationale grondgebied of van daaruit worden bestuurd

VRIJ VERKEER VAN PERSONEN

CONCLUSIE – 6 maart 2012 – Zaak C-348/09 – I – Grote Kamer – persbericht – conclusie

Richtlijn 2004/38/EG – Recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden – Bescherming tegen verwijdering – Begrippen ‘openbare orde’ en ‘openbare veiligheid’ – Begrip ‘dwingende redenen van openbare veiligheid’ – Strafrechtelijke veroordeling wegens seksueel misbruik van een veertienjarig kind, aanranding en verkrachting

Artikel 28, leden 2 en 3, van richtlijn 2004/38 moet aldus worden uitgelegd dat een burger van de Unie geen aanspraak kan maken op de verhoogde verwijderingsbescherming van die bepaling, wanneer is gebleken dat hij deze bescherming ontleent aan strafbaar gedrag dat een ernstige verstoring van de openbare orde van het gastland vormt.

CONCLUSIE – 6 maart 2012 – Zaak C-364/10 – Hongarije / Slowakije – persbericht – conclusie

Niet-nakoming – Artikel 259 VWEU – Artikel 21, lid 1, VWEU – Richtlijn 2004/38/EG – Recht van burgers van Unie om zich op grondgebied van lidstaten te verplaatsen – Aan president van Hongarije opgelegd verbod om grondgebied van Slowaakse Republiek te betreden – Toepassing van Unierecht op staatshoofden – Verkeerde toepassing van Unierecht

Volgens advocaat-generaal Bot heeft de Slowaakse Republiek het Unierecht niet geschonden door de Hongaarse president Sólyom de toegang tot haar grondgebied te weigeren. De verplaatsingen van staatshoofden vallen binnen het gebied van de diplomatieke betrekkingen, waarvoor de lidstaten bevoegd blijven binnen het kader van het internationale recht

“Die Leute, die jetzt in Budapest das Sagen haben, sind ganz andere Kaliber. Um so mehr kann man sich vorstellen, was passieren kann, wenn einer dieser Herrschaften auf die Idee verfällt, den slovakischen Nachbarn mal zu zeigen, wo der großungarische Hammer hängt. Insofern sind Bots Warnungen vielleicht doch nicht nur von akademischer Bedeutung.” [Max Steinbeis](#)

VRIJ VERRICHTEN VAN DIENSTEN

ARREST – 29 maart 2012 – Zaak C-599/10 – SAG ELV Slovensko e.a. – persbericht – arrest

Overheidsopdrachten – Richtlijn 2004/18/EG – Gunning van opdrachten – Niet-openbare aanbesteding – Beoordeling van inschrijving – Verzoeken van aanbestedende dienst om nadere toelichting bij inschrijving – Voorwaarden